Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Túmul de Pedrafita

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Carretera de les Maioles, km 4' 5
Emplaçament	En un entorn boscós, en un turó al costat d'una carretera local, al costat d'un repetidor.
Alçada:	768

Coordenades:

Latitud:	41.68732
Longitud:	1.57526
UTM Est (X):	381429
UTM Nord (Y):	4616041

Classificació

Número de fitxa	08170-4
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Prehistòric Edats dels Metalls
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí, CC.AA 7615
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	08169A014000620000IO
Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa:	ds., 04/06/2016 - 02:00

Descripció

Al peu d'una antic camí transhumant (avui carretera BV-1031), en un turó amb una àmplia perspectiva visual, es localitzen les restes d'un monument funerari megalític d'època prehistòrica conegut com túmul de Pedrafita o dels Avellanets. El lloc rep el topònim de 'La creu escapçada' perquè just al costat hi havia una creu de terme medieval de la qual se'n conserva només una base esgraonada.
Es tracta d'una estructura tumular prehistòrica de caràcter funerari, lleugerament ovalada, de 8'7 x 7 m i una alçada de 0'65-1'25 m, construïda a base de pedra petita i terra, i de la qual no se n'identifica cap estructura megalítica al seu interior. Tot plegat es recolza sobre un enllosat natural. En aquest monument funerari s'hi va practicar la incineració. A partir dels seus materials arqueològics recuperats i la tipologia constructiva (s'ha comparat amb el túmul de la Serra de Clarena II, a Castellfollit del Boix), es data dins el final de l'Edat del Bronze (1200-650 BC).
Aquesta construcció megalítica s'ubica als peus del ramal d'una carrerada transhumant d'origen prehistòric que comunica els Pirineus amb l'altiplà central de Catalunya. Al llarg d'aquest ramal es localitzen altres megàlits, entre els quals la Cista dels Tres Reis, també dins el terme de Prats de Rei i a uns escassos centenars de metres del túmul de Pedrafita.

Observacions:

També es coneix amb el nom de 'Dòlmen d'Avellanets'.
IMATGES 1, 2 i 3: EL túmul durant el procés d'excavació l'any 1983. Fotos: Jordi Enrich Hoja.

Història

El jaciment, del qual no se'n tenia cap constància històrica ni documental prèvia, va ser descobert el febrer de l'any 1982 per membres de la Secció d'Arqueologia del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, els quals van recollir testimoni oral de l'avi de la masia de Cal Barrusca (propera al túmul) segons el qual uns francesos havien mogut terra en aquest lloc a inicis del segle XX. Efectivament, quan membres de la Secció d'Arqueologia que havien descobert el jaciment en varen realitzar l'excavació l'any 1983, van documentar com a la part central del túmul s'hi havia practicat un forat furtiu que molt probablement va comportar la desaparició de l'urna o urnes on hi hauria les cendres dels difunts. Tot i així, durant aquesta campanya es van poder recuperar alguns fragments de ceràmica del Bronze final, esclats de sílex i petits fragments d'os cremats. Fora del context prehistòric i escampats pels voltants més immediats de l'estructura tumular es recolliren també fragments de ceràmica gris medieval.

Bibliografia

-CASTELLS CAMP, Josep; ENRICH HOJA, Jordi (1983): Avellanets, Prats de Rei (Anoia). Informe d'excavació, Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.
-ENRICH HOJA, J. (1984): 'Túmul de Pedrafita', Els Prats de Rei (Anoia). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.
-SALAZAR ORTIZ, Natalia (2012): L'ager del Municipium Sigarrensis: poblament i xarxa viària entre la Prehistòria i l'Antiguitat Tardana, Societat Catalana d'Arqueologia, Barcelona, p. 62-67.

